

nam daje v ugodnih letih glavni pridelek štajarska detelja, v neugodnih pa trava — svinjski rep; v vseh slučajih pa dobimo od iste njive bolj gotovi in večji pridelek. Sostava mešanice bila bi v tem slučaju obstoječa iz sledečih množin za en hektar: 20 kilg. štajarske detelje in 12 kilg. svinjskega repa. Kjer nam pa zraven tega še miši škodujejo, je priporočljivo, da se v mišjih letih prejšnji mešanici dodá še približno četrti del, kakih 7—8 kilg. švedske detelje. Tako pomešanico priporočajo, ker prenaša švedska detelja odjedanje ali oglodanje listja po miših in nam daje pri tem vendar še zmiraj skupno s svinjskim repom primeren užitek. Taka pomešanica detelje s travo je za dvoletno porabo; za enoletno porabo je le tam umestna, kjer se nam pridelovanje čiste detelje nikakor ne splača, bodi-si zarad preplitve zemlje, prevlažne ali presuhe lege itd.

Da se pa meša v navedenem slučaju ravno svinjski rep med štajarsko deteljo, najdemo razlog v veliki potrpežljivosti te trave, katera prenaša lahko neugodne, soseben mokrotne lege in nam daje v kljub temu izdatne pridelke.

V pokrajinah pa, kjer nam daje čista štajarska detelja v drugem letu porabe neznatne košnje, dasiravno smo jo umno v rašči podpirali; kjer nam gospodarsvene razmere vevajo, vporabljeni njive v pridelovanje krme za kake dve ali tri leta, tam naj se mešanica po jakosti in množini sledeče sestavi — iz: 15 kilg. štajarske detelje, 8 kilg. laške ljulike, 12 kilg. angleške ljulike in 10 kilg. pasje trave. Pri tej sestavi mešanice nam dá štajarska detelja, laška in angleška ljulika glavni pridelek uže v prvem letu, pasja trava v zvezi z angleško in laško ljuliko pa glavni pridelek v drugem in tretjem letu. Pri tem mi je se ve da omeniti, da se ne smemo držati te navedene sestave, katera je pa za večino slučajev v travorodnih krajih priporočljiva, kakor kacega splošnega pravila, marveč držati se moramo zmiraj načela pri izbiranju trav, katerega sem bil spredaj navedel.

Pri tej priložnosti omenjati hočem nekaj o pasji travi (*dactylis glomerata*). Ta trava se povsod na vsaki zemlji pri nas nahaja; v kljub temu, da je to ena najhvaležnejših krmskih trav, jo vendar kmetovalci do sedaj še premalo čislajo. Dasiravno jo pri nas bolj zaničljivo imenujemo, ima ta baža krmskih trav dovolj lastnosti, katere ji dajejo prednost med drugimi travami. Pasja trava nam daje skoraj največ sena na leto pa uže v prvem letu porabe tudi kaj izdatno košnjo; razrašča se kaj krepko v listnatih šopih; v pravem času košena daje živini priljubljeno in tečno krmo. Ker listje te trave o času cvetja trdo in bolj oestro postane, kar opazujemo deloma tudi pri svinjskem repu — ne smemo jo kositi v polnem cvetju, kakor se pri nas navadno godi, marveč vselej pred cvetjem. Za mešanice je kaj priporočljiva!

Kaj pa je z nemško deteljo ali lucerno? Kar se tiče pridelovanja te detelje, se ista pri nas večinoma po več let na istem zemljišču pusti. Kjer ta rastlina vspeva, je nje pridelovanje res neprecenljive važnosti, kajti ta detelja nam daje po 8, 10 in več let kaj bogate in dobre košnje — se ve da le v zvezi z umnim oskrbovanjem.

Nemška detelja ali lucerna kaj dobro vspeva po Vipavskem, kjer ji osobito ugaja milo obnebje te pokrajine, kakor tudi tukajšnja zemlja. Da bi se tu med lucerno sejala trava za večletno porabo, temu bi jaz odločno odsvetoval, sicer je pa to tukaj uže deloma izkušena reč. Boljša trava, katera se nam za mešanje nasvetuje, nam kmalu, v teku par let izgine in na njeno mesto vrine se razna plevelna trava, katera je

prirodi ali naravi tako rekoč prirojena, katere vspevanji bolj ugajajo podnebne in krajevne razmere. Taka plevelna trava je navadno nizka, se razrašča večinoma le površno po zemlji in nam ne dá tegadel kaj vrednega v pridelku. Da nam taka plevelna trava, ki se je vrnila na mesto trave sejane med lucerno, tudi slednjo izpodriva, je tem bolj reč zdravega razuma, če pomislimo, da lucerna potrebuje za vspešno raščo unnega oskrbovanja, kojega plevelna trava ne zahteva, tegadel zamori tudi plevelna trava kaj kmalu lucerno, če se za-nje boljše vspevanje med raščo premalo brigamo. V vseh slučajih pa trpimo škodo v tukajšnjih razmerah, ako sejemo med večletno lucerno travo, kajti v teku par let nam navadno boljša trava, katero smo mešali z lucerno, izgine, ker podleže v boju domačemu nasprotniku — navadnim plevelnim travam. Če mi potem tako deteljišče umno oskrbujemo in podpiramo ostalo lucerno v rašči, zabranimo s tem deloma vsaj razširjevanje plevelne trave; ako se pa še za tako oskrbovanje malo ali nič ne brigamo, kar je pri nas še večinoma navada, potem se širi plevelna trava, zamori pri tem lucerno in spremeni prejšnjo deteljišče v pravo travišče — na čutno škodo!

Lucerna čisto sejana nam daje tudi več in boljnih košenj. To pride vsled njene velike reproduktivne moči, to je, vsled kaj krepke spodraščljivosti, katera je osobito tej detelji v večji meri lastna. Ker se ona dobro razrašča in po košnji tudi hitro na novo zopet zraste, kar imenujemo ravno njeno spodraščljivost, nam daje ona pri nas štiri do pet košenj in v teh jako redilno krmo. Zraven tega — gotovo na korist čiste setve — zaduši pa tudi dobro, to je, umno pridelana, med raščo umno oskrbovana lucerna vsled njene krepke razraščljivosti, ako smo jo čisto in na gosto sejali, plevelno travo, katera se kaj rada, osobito med večletno lucerno vriva.

Navedeni bi bili s tem razlogi, zakaj kje in kdaj zasluži setev čiste detelje prednost pred setvijo detelje mešane s travo.

Tudi na Dolenjskem naj se lucerna, kjer jo sejejo kmetovalci, za večletno porabo, le čista seje in ne mešana s travo. Ker se navadno ta detelja v kolobar ne stavi, ampak se za njeno pridelovanje jemljejo zemljišča, na katerih po veliko let zaporedoma ostaja, naj se v dosego sigurnih in dobrih pridelkov izberejo solnčne, bolj gorke in odprte lege, ne pa zatišja. — Zemlja se ji mora globoko in krepko zrahljati, da se globokosežne korenine lahko razraščajo in neovirane hrane iščejo in gledati, da ni spodnja plast zemlje mokrotna, ker mokrota v spodnji plasti lucerno zamori. S temi pogoji vspevala bode lucerna tudi po dolenjski zemlji dobro in dajala kaj bogate in dobre košnje — se ve da le v zvezi z umnim oskrbovanjem.

Prva skrb za povečanje krmskih pridelkov na polji, pridelkov štajarske detelje in lucerne mora biti pri nas njih umno oskrbovanje, in le kjer je umestno mešanje detelje s travo.

Potovanje Slovencev na Velehrad in v Prago.

Ko se vlansko leto zavoljo neprevidnih zaprek ni mogla uresničiti želja mnogih Slovencev, da bi bili obiskali svoje brate Čehe v njihovi prvostolnici — v zlati materi Pragi, čule so se takoj od mnogih strani želje, naj bi se potovanje v Prago letos vsekakor izvršilo ter ob enem združilo s potovanjem na Velehrad, da se tako udeležencem zabavnega vlaka ponudi prilika, ogledati si one posvečene kraje, kjer sta besedo božjo oznanje-

vala sveta blagovestnika naša Ciril in Metod in kjer sta službe božje služila v lepem jeziku slovanskem.

Odbor, ki se je ad hoc osnoval, oziral se je na te želje in uredil je stvar tako, da se bode slovenski vlak peljal naprej na Velehrad in od tam čez Olomuc v Prago, potem pa skozi Brno in Dunaj nazaj. Pogoje za vožnjo dosegel je odbor tako ugodne, da bode vsakemu, kedor si želi ogledati cvetoča česka mesta in posebno sijajno prvostolnico česko z novim narodnim gledališčem; vsakemu, kedor letošnjo slovansko tisočletnico želi proslaviti na kraji poslovanja slovanskih prosvetnikov in blagovestnikov, lahko mogoče udeležiti se potovanja na Velehrad in v Prago.

Posebni vlak s slovenskimi potniki odpeljal se bode dne 10. avgusta iz Trsta ter bode do Spielfelda postajal na vseh postajah, od tam naprej pa le na poglavitejših. Oni udeleženci, ki stanujejo ob postranskih progah južne železnice, mogli se bodo na Brežino, v Divačo, v Št. Peter, Zidani most, na Pragarsko in v Maribor pripekljati, s katerim koli poštnim vlakom, da prestopijo potem v posebni vlak.

Na Dunaj prispel bode vlak dne 11. avgusta. Tu bode en dan odmora. Dne 12. avgusta odpelje se vlak v Uherské Hradište (Velehradská postaja), kjer se bode prenočevalo. Dan 13. avgusta posvečen bode Velehradu; na večer tega dne ali v jutro dne 14. avgusta odpelje se vlak v Olomuc, kjer poseben odbor uže sedaj dela velike priprave, da — kakor piše njega predsednik — „dostojno sprejme drage mu brate slovenske“. Dne 15. avgusta bode prihod v Prago, kjer vsi slovenski potniki skupno ostanejo dva dni ter se udeležé dveh gledaliških predstav.

Vrniti se bode mogel vsakdo z onim poštnim vlakom, s katerim bode hotel, preko Brna ter si, ako bode želel, ogledati tudi to mesto. Vožnji listki bodo veljavni celih štirinajst dni.

Cene za vožnjo na Velehrad in v Prago ter nazaj pa so sledeče:

Od postaj:	Za II. razred gld. kr.	III. razred gld. kr.
Trst, Grljan, Brežina, Prosek, Sežana, Divača, Lesečje, Št. Peter, Prestranek, Postojna, Rakek, Logatec, Borovnica; Krmin, Gorica, Sovodenj, Zagrad, Ronki, Tržič; Reka, Opatija, Jurdani, Sapijane, Trnovo-Iilir. Bistrica in Kilovče	34 —	23 50
Ljubljana, Zalog, Laze, Kresnice, Litija, Sava, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Zidani most, Rimske toplice, Laški trg in Celje . . .	32 —	21 50
Pulj, Vodnjan; Rovinj; Kanfanar, Št. Peter, Zabronič, Pazin, Cerovlje, Roč, Rakitović, Buzet, Podgorje in Herpelje	38 20	26 50
Ptuj, Pragarsko, Št. Jurij pri Celji, Štoré, Ponikva, Poličane, Slov. Bistrica, Račje, Hoče, Maribor, Pesnica, Št. Ilj in Spielfeld . . .	27 —	17 50
Gradec	23 —	15 50
Bruck na Muri	21 —	14 50
Beljak, Podravlje, Vrba, Celovec, Grabštang, Sinčaves, Pliberk, Prevalje, Spod. Dravobor, Vuzenica, Vuhred, Ribnica, Št. Lovrenec, Ruše, Bistrica in Lembah . . .	32 —	21 50
Sisek, Lekenik in Velika Gorica . . .	33 50	22 20
Zagreb, Zaprešič, Brežice, Krško Rajhenburg in Selnica	29 50	20 —
Čakovec (Varaždin), Središče, Ormož, Velika Nedelja in Možganci	31 —	20 50

Ker je podpisanemu odboru najkasneje do 10. julija treba vedeti število udeležencev naj blagovolijo vsi oni, ki se za to odločijo, oglasiti se do tega časa pri njega predsedniku gosp. Ivanu Hribarji ali njegovem namestniku gospodu Ivanu Murniku. Tudi denar naj se pošilja enemu ali drugemu imenovanih.

Kar bode družega še potreba vedeti, priobčil bode odbor vsakemu udeležencu posebej, razglasil pa tudi po slovenskih listih.

Slovinci! Njegova Prezvzišenost, premlilostivi vladika bosensko-sremski, Josip Juraj Strossmajer, sporočil je podpisanemu odboru, da se bode pridružil slovenskim potnikom velehradskim. To Vam bodi v izpodbujo za obilno udeležbo.

V Ljubljani dne 8. maja 1885.

Odbor

za priredbo vlaka na Velehrad in v Prago.

Zabavne stvari.

Zamet v stepah.

Poljski spisal Mihal Grabowski, preložil L. G. Podgoričan.

(Dalje.)

„Kam pa, kam?! — pasjavera!“ — vskriknil je dečak vsteklo in sočasno potegnul vajete, da bi bil konje napotil na drugo stran, kodar so šli popreje, ali jaz in moj sluga nisva vdala se mu, zatela sva ga za hrbet vsak na svoji plati. Zgibal se je, kakor kak jazbec, da bi se bil iztrgal, ali nisva popustila ga; v tem je Žid jako spretno pod roko vdel dečaku močno vrstico, da smo z njo zvezali ga in privezali k sanem. Trgal se je, kakor da je blazen, ali skoro se je preveril, da je vse zamán, torej je upokojil se, izbleknul je: „Lach mądry“ in zaklel je in miren ostal. Mi smo v tem hiteli umikati se na drugo stran. Sreča je bila, ker so konji nad dva dneva počivali, težavno je bilo voziti jim po snegu brezi vsakoršnega tira. Vendar smo vozili se na skok. Uže smo gonili pol ure, iz razgretih konj je o mrazi kar kadilo se, ko smo začutili, da smo menda pripeljali se na cesto, ker proti torišču, kamor smo popreje bili na potu, — tajakaje zdelo se je nam, da je tir tak, kakor da je s čim natakujen. Iz početka nismo mogli znati, kakovi znaki bi to utegnili biti, ali skoro nam je bilo znano, da so to le minolega zameta učinki. Gledali so iz nasutega snega rogovi v zemljo zakopane blaga; tudi so iz snega molela zavrženih čumaških voz ojesa. Nagla, nenadna vijavica, ki bi tudi jaz skoro bil njé žrtva bil, pokopala je, kar je podoba kazala, mnogo žrtev na tem obilo pohajanem kraji. Ali to nam je pričalo, da ni treba nam bati se ničesar več, ker očito je bilo, da smo na pravi cesti. Neugodno pot, ki je vskok hotel voditi nas po nji, ostavili smo daleč za seboj; bajrak, zgrajen na torišči hudobne zasede, zibnil je bil uže davno z gledališča okrog in okrog s snegom pogrjnene ravní. Živa duša bi ne bila mogla več dohiti nas, ni kake zlé namere učiniti nam. Ukazal sem Židu, naj ustavi konje, naj odvežeta spremnika in razvežeta, a nič nisem spregovoril mu, kar ostavili smo ga svobodi. Kazno je bilo, da ne more umeti tega. Domislil se je, zakaj smo ga bili zvezali in privezali; ali umel ni tega, ker nismo peljali ga naprej, temuč ker smo bili izpustili ga!... Stal je, kakor bi kdo bil vkopal ga, na tistem prostoru. Ko smo bili odpeljali se dalje, zamišljen je strmél za nami. Naposled je okrenil in polagoma odšel na svojo stran.